

KÁVÉESOK LAPJA

VII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének, a Budapesti Kávésipartársulatnak, a Magyar Kávésok Országos Szövetségének hivatalos lapja

19. szám

Kiadó és lap tulajdonos:
A Budapesti Kávésok IpartestületeFelelős szerkesztő:
Dr. Havas NándorSzerkeszti:
A Budapesti Kávésok Ipartestületének
sajtóbizottsága.

A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének és a Magyar Kávésok Országos Szövetségének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy félévre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő

Megjelenik:
minden hó 1-én és 15-én

Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút, 38. III. em. 17. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

Az adóközösségi átalányok felemelése

(Új terhek, új bevételi lehetőségek.)

Legutóbbi lapszámunk vezércikkében foglalkoztunk az újabb adóterhekkel, természetesen csak általánosságban szólva a változott helyzetéről. Most már konkrétumokról és pedig bennünket közvetlenül érintő konkrétumokról kell beszámolnunk, amikor jelentjük, hogy a székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság az általános forgalmi adó kulcsának felemeléséről szóló 4800—1931. M. E. számú rendelet 7. §-a szerint a Budapesti Kávésok Általános és Fényüzési Forgalmi Adóközösségétől az 1931. szeptember 14-től december hó 31-ig terjedő időre 35565 aranypengőt követel, a már kivett átalányösszeget felül.

Ha most azt látjuk, hogy az adóközösség átalánya a jelzett időre mindössze 86613 pengő az effektív emelés 41,6. kerekben tehát 42 százalékos tesz ki, ami azt jelenti, hogy a kivett átalányoknak a fényüzési adóra eső részét a pénzügyigazgatóság alig vette figyelembe. Ez ellen a sérelmes kivétel ellen adóközösségünk elnöksége azonnal felszólalt, írásban benyújtott felelőbeszédet szóval is alátámasztotta, a pénzügyigazgatóság és pénzügyminisztérium illetékes osztályainál is eljárásért kérte annak helyesbítését.

Hivatkoztunk a megkötött szerződésre, mely az adóközösségi átalány megváltoztatását kizárja, a kávésipar helyzetére, a kétféle adó nem megosztása körül követett gyakorlatra — minden hiába. Az emelés érvényben maradt.

Az adóközösség tehát most adott helyzettel áll szemben. A minisztérium álláspontja szerint az adóközösség az év végéig nem osztható fel és így tehát akarva, nem akarva végre kell hajtanunk a rendeletet, — ha tudjuk. Az adóközösség tagjainak ugyan módjában áll egyenként kilépni, természetesen ez esetben az iver vezetésének kötelezettsége és a 3 százalékos forgalmi és 10 százalékos fényüzési adó külön-külön való kimutatása válik kötelezővé.

Előző járul még a beszerzett cikkeknél felszámításra kerülő ugyancsak felemelt forgalmi adó, vagyis a forgalmi adót két oldalról fizetjük beszerzéseink ára: kiadásaink és bevételeink után.

A szükségadónak nevezett jövedelemadó-emelés és a szikvíz és ásványvízadó bevezetése teszik teljessé az adóemelési sorozatot. Tehát az egész vonalon megnövekedett terhekkel kell számolnunk, anélkül, hogy azok áthárítására mód lenne, mert ma árak emeléséről komolyan beszélni sem lehet.

Nemcsak mi közvetlen érdekeltek, de a politika és publicisztika vezetői is felvetik azt a kérdést, hogy ezeknek a terheknek elviselésére módot kell adni. Sürgetik a közmunkákat, a megdermedt kereskedelmi és ipari forgalom újálesztését.

Önként értendő, hogy ezek az akciók a mi iparunkat közvetlenül nem érintik, csupán annyiban, hogy az azokba belevont, munkához és keresethez jutott tömegek újból fogyasztókká válnak és a normális forgalom megindul. Így a magunk részéről is a legnagyobb örömmel látunk e törekvések beteljesedését.

A mi iparunk sem inségmunkát, sem export-

kedvezményeket nem várhat, de mégis vannak a hatóságok kezében eszközök és módok, a mellyel iparunk helyzetének feljavításához hozzájárulhat.

Ez pedig, amit előljárásági ülésünk már magáévá tett: az italmérési jogosítványok kiterjesztése, vagyis a viszonyok által indokolt és megkövetelt korlátlan italmérési engedély.

Tudjuk, hogy ezt a kérdést az italmérési törvény szabályozza, azonban manapság, amikor a kormányhatalom oly széleskörű jogosultságokkal rendelkezik, ennek módosítása nem lehet probléma. Hogy erre az intézkedésre szükség van, mutatja az a tény, hogy a kávéházak italfogyasztása aránytalanul lecsökkent. A mai fogyasztási viszonyok mellett a drágább palackborok és palackosörök egyáltalán nem fogynak, ami nemcsak a kávésipar szempontjából jelent veszteséget, de a hazai bortermelés és sörfőzés szempontjából is.

Tény az, hogy a közönség a kávéházakban — hivatkozva külföldi példákra — mind sürűbben kéri a kimért italokat, amire a jelen helyzetben nincsen módunk. Furesa dolog, hogy míg a magyar bor propagálására állami költségen borházakat állítanak fel, senki sem gondol arra, hogy a borfeleslegek értékesítésére a magyar étkezési üzemek népszerű és közkedvelt részét: a kávésipart! használják fel. Kétségtelen, ha a kávéházaknak a kimért bort és sör forgalombahozatalára engedélyt adnak, ez a meglévő készletek értékesítését is előmozdítja és így nemcsak a mi érdekeinket, de a termelőket is előmozdítaná.

Elismerjük, hogy ez egy egészen új kívánság, amely ellen a többi italmérési érdekeltek — esetleg tiltakozni fognak. De ez a kérdés vidéken egyáltalán nem aktuális, a székesfővárosban nem jelent semmit, a meglévő körülből 3000 korlátlan italmérő száma 100-zal több vagy kevesebb lesz. Hiszen magának a vendéglős-ipartestületnek állásfoglalása szerint nem lehet korlátozni a vendéglők számának és ezzel a korlátlan italméréseknek szaporodását.

Viszont a termelés érdekeit kétségtelenül előmozdítaná, ha a jól berendezett kávéházakban a közönség — a néhány üveg helyett — kimérve fogyasztaná a forgalomba kerülő italokat.

Ha tehát a pénzügyi kincstár ily súlyos terhet ró reánk, a legméltányosabb és legigazságosabb követelmény, hogy azok elviselésére is módot adjon.

Meg vagyunk győződve arról, hogy ezek az engedélyek semmiféle más ipari érdeket sem sértenek, tisztán azt teszik lehetővé, hogy a kávéházak közönsége szeszisitalt is fogyaszthasson.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatos — ha nem is szorosan gazdasági jelentőségű az italmérési törvény, gyökeres, a viszonyoknak megfelelő átdolgozása és ezzel az italmérési engedélyek körül nehézkés bürokratikus eljárás megreformálása.

Vegyük tudomásul végre az illetékesek, hogy az italmérési engedély nem vitézi telek, sem nem hitbizomány, sem patikajog, hanem egyszerű regisztrálása annak a bejelentésnek, hogy valaki szeszisitalokkal óhajt kereskedni. Ha tehát a törvényes feltételek megvannak — mit a mi iparunknál az iparengedély igazol — nem szabad az iparúztót hivatalok és hivatalos eljárások játéklabdájává minősíteni és existenciáját sokszor éveken át függőben tartani.

Nem tudjuk hol tart a közigazgatás racionalizálása és lesz-e javaslat e sokszor felpanaszolt bürokratikus eljárás ellen, de azt hisszük, a mostani idők, amikor existenciáik omlanak össze egy napról a másikra, parancsoló kötelességüké teszik az illetékeseknek, hogy egyrészt a meglévő adóalányok életlehetőségeit alátámassszák, másrészt új existenciáik megalapítását megkönnyítsék.

Előljárásági ülés

— 1931 szeptember 25. —

Közel három hónapos nyári pihenő után ült össze újból a Budapesti Kávésok Ipartestületének előljárásági ülése. A nehéz idők gondterhelt hangulatát az ülés is visszatükröztette, amelyben a napirendre tűzött tárgyak részletesen és alaposan megvitatottak. Ilymódon a napirend 24 pontja közül csak a fele volt tárgyalható, a többi a legközelebbi ülésre halasztott. Különösen elkeseredett hangulatot váltott ki a forgalmi adó felemelése folytán elrendelt átalányemelés és a felszólalók hosszú sora mutatott arra, hogy a kávésipar a terhek további fokozását nem bírja el.

Az előljárásági ülésen résztvettek: *Mészáros Győző* elnök, *Steuer Marcell*, *Gál Arnold*, *Szabó Sámuel* alelnökök, *dr. Strausz Vilmos* ellenőr, *Katona Gyula* fb. tag, *Gerő Áron*, *Grosz Ödön*, *Frenreisz Antal*, *Hajós Samu*, *Horti Károly*, *Klauber József*, *Lissauer Gyula*, *Neufeld Károly*, *Ottó Dezső*, *Propper Márton*, *Szántó Béla*, *Tarján Vilmos*, *Bauer György*, *Reiner István* előljárásági tagok, *dr. Havas Nándor* főtitkár.

Elnök a nyári szünet utáni első ülés alkalmából kartársi üdvözléssel köszöntötte a megjelent előljárásági tagokat, az ülést megnyitotta és a jegyzőkönyv hitelesítésére *Szántó Béla* és *Horti Károly* előljárásági tagokat kérte fel.

Az 1931 június 26-án tartott ülés jegyzőkönyve észrevétel nélkül hitelesített.

A napirend tárgyalását *Elnök* a forgalmi és fényüzési átalányok felemeléséről szóló jelentéssel kezdi meg. Bár a kérdés számszerű elintézésére az adóközösség intézőbizottsága elé tartozik, az ipar terhek emeléséről lévén szó, azzal az előljáráságnak is foglalkoznia kell. A kérdést bizonyos optimizmussal kezelte, sajnos ebben csalódott, azt remélte, ha már az átalányok emelése — mit a megkötött szerződés szerint keresztülvihetőnek nem tartott — mégis végrehajtható, legalább is a tényleges helyzet vétetik figyelembe és a fényüzési adóra eső rész levonása után fennmaradó összeg után vették ki az 50 százalékos pótlék. Ez meg is történt, olymódon azonban, hogy a fényüzési adóra csak az átalány 20 százaléka számított és az 50 százalékos felemelés az átalányösszeg 80 százaléka után vették ki. E végzés természetesen megfeleltetett, eljárunk a m. kir. pénzügyigazgatóságnál a pénzügyminisztériumban, hol azt soronkívül elintézték azzal a módosítással, hogy a már bezárt nyári üzletekre eső összeget mentesítették az emelés alól. Ezenfelül semmi további engedményt nem kaptunk, arra való utalással, hogy a kávéházak fényüzési adója megszüntnek tekinthető. Amikor azt a kértet terjesztettük elő, hogy ezt hivatalosan adják ki, azt a választ kaptuk, hogy a mai viszonyok között ily intézkedés el sem képzelhető. Így most

A legkiválóbb sörkülönlegesség

Szent István Porter-Sör

a Polgári Serfőző gyártmánya!

az a kérdés, mi történjék? Az adóközösség megszüntetésére ugyan mód van, de ez esetben feltámad az iverk vezetésével járó kötelezettség este 10-ig és 3 százalékos, tiz után 10 százalékos az adó. Mindenki vessen számat magával melyik helyzet a kedvezőbb. Majd ismerteti a kivett felemelés összegét. A tárgyalások még nem értek véget, még egyszer eljár a pénzügyminisztériumban.

Reiner István megjegyzése után

Hajós Samu megdöbbenéssel veszi tudomásul elnök jelentését. Az üzleti forgalom állandóan eszik, úgy hogy az általánosan csak ráfizetünk. A legkedvezőbb lenne, ha a fényüzési jelleg eltöröltetnék és csak a 3 százalékos forgalmi adót kellene fizetni. Mindenesre arra kéri elnököt, hogy a felemelés leszállítását szorgalmazza és ez eljárás eredményéhez képest határozzunk az adóközösség fenntartása felől.

Bauer György véleménye szerint az adóközösséget még áldozatok árán is fenn kell tartani és a még hátralévő 3 hónap elmúltával az esetleges újalakuláskor érvényesítsük álláspontunkat. Hassunk oda, hogy az adóközösség továbbra is fennálljon.

Dr. Strausz Vilmos: Mindenki számítsa ki, hogyan jár jobban. Akinek az adóközösségben való részvétel nem felel meg, módjában áll kilépni.

Szántó Béla esatlakozik dr. Strausz felszólalásával.

Gál Arnold: Ebben az ügyben nem dönthetünk. Először azért, mert a tárgyalások nem fejeződtek be, másrészt mert érdemben az adóközösségi közgyűlésnek kell döntenie. Felfogása szerint az adóközösséget fenn kell tartani, az állam minden polgárától áldozatot kér, mi sem vonhatjuk ki magunkat az alól.

Grosz Ödön felszólalása után

Lissauer Gyula azt a felfogását fejezi ki, hogy ez az ügy elsősorban ipari érdek és így az előjáróság elé tartozik. Az adóközösségen kívül levők helyzetére hívja fel az előjáróság figyelmét.

Elnök a felszólalásokra válaszolva kifejti, hogy a testület vezetősége minden egyes tagot egyforma védelemben részesít. Azonban a közösségen kívül állók helyzetére nézve a fennálló törvényes rendelkezések irányadók. A felelősségen előadtak összes szempontjainkat, rámutattunk, ha a szerződés ügyében független bíróság döntene, nekünk adna ígazat, valamint arra, hogy a fényüzési és forgalmi adó egymás közötti szétosztása teljesen önkényes. Javasolja, hogy várjuk meg a tárgyalások befejezését és ezek eredményéhez képest fog adóközösségi közgyűlést összehívni.

Főtákkár bejelentette, hogy a *Kávéházipar rt.* (Országház), *Angol kávéház rt.* (Angol) és *Kotsy Béla* (Hunyadi) üzemeiket megszüntették és kiléptek, új tagok: *Molnár Sándor* (Országház), *Tihaméry Kálmán* (Szeiffert) és *Koch (Kemény) Adolf* (Polgári).

A bejelentés tudomásul vétetett.

Elnök közli, hogy *Kovács Adolf* ipartestületi tag, a Magyar Korona kávéház tulajdonosa hosszas szenvedés után elhunyt.

A bejelentés fájdalmas részvétellel vétetett tudomásul.

Bitner János, a hentesipartestület elnökének köszönőlevele felolvastatván, irattárba tétetett.

A debreceni vendéglős és kávészakosztály elnökévé *Molnár Lajos* kartársat választotta meg, kit az elnökség levélben üdvözölt. — Megelégedéssel vétetett tudomásul.

Elnök bejelent, hogy a székesfőváros polgármestere felhívást intézett az érdekelt ipartestületekhez, hogy a szállodai, vendéglői és kávéházi stb. szabályrendelet tárgyában javaslataikat terjesszék elő. Arra való tekintettel, hogy a vendéglős szakma részéről sokszor kifogás tárgyává tétetett a kávéházak főzése, a két szakma közötti surlódási felület kiküszöbölése és a harmónikus együttműködés érdekében koncessziókra voltunk készek és a székesfőváros illetékes tisztviselője előtt a két testület képviselői megállapodtak abban, hogy egy új iparengedély típus rendszeresítését kérjük, a caffè-restaurant, mely az egyenlő handicap érdekében két konyhával és az esti órákra korlátozott főzéssel fog működni.

E megállapodás kereténélvete arra az időre maradt, amikor a szabályrendelet napirendre kerül. Ez az alkalom elérkezett és most felhívjuk a vendéglős ipartestületet, hogy javaslatainkat közös előterjesztésben tegyék meg, melyben az említett caffè-restaurant ügyön kívül a tejjó kérdés szabályozására is tegyünk javaslatot. A tervezetet megszerkesztettük és két ízben tárgyaltuk a vendéglős ipartestület vezetőivel. A vendéglős ipartestületben tartott tárgyalás alkalmával végleges választ nem kaptunk, majd a kávéipartestületben tartott közös értekezlet alkalmával a vendéglős ipartestület ügyébe oly álláspontot képviselt és olyan követelésekkel lépett fel, melyek a helyzetet telje-

sen felborították. Ilmódon a multban megkötött egyezség a vendéglős ipartestület újabb állásfoglalása folytán felborult, minek folytán a tárgyalásokat mint eredménytelen félbeszakítottuk és javaslatunkat külön terjesztettük a polgármester úr elé. Ennek sajnos, az a hátránya, hogy a két ipart közösen érdeklő ügyekben nem tudunk közös erővel eljárni. Mi elmentünk az engedékenység terén a legvégső határig, a felelősség az eredménytelenségért nem bennünket terhel.

Grosz Ödön a zenéltetési záróra meghosszabbítása ügyében intéz kérdést.

Lissauer Gyula a jazz-zenére vonatkozó rendelkezések módosítását kéri.

Grosz Ödön előadja, hogy a zenés kávéházak minden héten egyszer zenélteti záróra meghosszabbítását kérhetnek, melyet a főkapitányság csak akkor engedélyez, ha a székesfőváros pénzügyi osztálya a vígalmi adó és a zeneszerzők szövetsége a szerzői díjak lefizetését a kérvényen igazolja. A rendőrséget erre az eljárásra a m. kir. belügyminisztérium 1924. évi rendelete kötelezi. Minthogy sérelmesnek tartja, hogy a rendőrség egy magánérdekeltségnek végrehajtója legyen, indítványozza, hogy ez ügyben a belügyminisztériumban járjunk el.

Elnök a felszólalásokra válaszolva közli, hogy a zenéltetési záróra és a jazz-zenére vonatkozó javaslatokat megtette. A Grosz Ödön által említett sérelmet magáévá teszi és ez ügyben mihamarabb el fog járni.

Frenreisz Lajos kéri, kötelesek vagyunk-e a vendéglős ipartestület tagjai lenni, ha velünk szemben ilyen módon járnak el.

Dr. Strausz Vilmos megjegyzése után

Elnök kijelenti, hogy a tárgyalásokat nem mint a vendéglős ipartestület tagjai, de mint a kávéipartestület képviselői folytattuk le.

Steuer Marcell az annak idején lefolytatott tárgyalásokra való hivatkozással utal arra, hogy a háborús idők alatt a vendéglők zárórája éjjelutáni egy óráról kettőig hosszabbított meg. Ha a vendéglők ugyanazon jogokkal rendelkeznek, mint a kávéházak, nekünk is teljes jogunk van a korlátlan italmérsési engedélyre.

Főtákkár ismerteti az ipartörvénynek a vendéglők és kávéházak jogkörére vonatkozó határozmányait, melyek szerint a vendéglősöknek nincs szükségük kávéházi iparengedélyre, de a kávésnak, ha főzni akar, a vendéglőre igen. — A vendéglős ipartestületi tagsági kötelezettségre vonatkozólag felolvassa a törvény rendelkezéseit.

Lissauer Gyula tekintettel a súlyos gazdasági viszonyokra és a vendéglők korlátlan jogaira való tekintettel, az egyenlő elbánás szempontjából kívánatosnak tartja a kávéházak jogainak kiterjesztését és a korlátlan italmérsési engedélyt.

Dr. Strausz Vilmos minthogy a kötelező tagságra vonatkozó rendelkezést nem látja teljesen szabatosnak, javasolja, hogy e kérdésben intézzünk kérdést a kereskedelmi és iparkamarához.

Tarján Vilmos: Az ipartestület elnöke konciálisan iparunk rovására bizonyos engedményeket tett, amivel szemben a vendéglősipartestület a legridegebb álláspontra helyezkedett. A vendéglősök mindenhez van joga, a kávésokei korlátozva vannak. Egyetlen előnyünk van: a zárórák kérdés. Ezzel szemben nagyon sok vendéglős van, aki éjjel 2 órán túl is nyitva tart. A vendéglőkben nem szabad kártyázni, tehát rummyszalonokat nyitnak. A vendéglősök akcióját egy-két tekintélyes exponens vezeti, akik úgy szeretnek az életet berendezni, hogy nekik monopólium legyen. Meg van győződve, hogy a vendéglősök többsége nem azonosítja magát ezzel a felfogással. A korlátolt italmérsési engedély — úgy mint az külföldön is szokás, — a multban előnyt jelentett, ma azonban ez teljesen megszűnt. Az elnök úr helyesen alapította meg, hogy a korlátolt italmérsési engedély a kávéházak nivóját biztosította. De az élet ma mást diktál. Ezért foglalkoznunk kell a kérdéssel, hogy mi is kaphassunk korlátlan italmérsési engedélyt. Ez a két ipar nem „rokon” hanem testvérpar. Propóncálja, ez ügyben a legmesszebbmenő harcot kezdjük meg, hiszen a békejobbot nem mi utasítottuk el. Ma a kávéház nem az, ami a békeben volt, ma az emberek enni mennek a kávéháza, úgy mint a vendéglőbe. A mi üzemeink nem egyebek, mint étkezési üzemek és mint ilyenek között, ne legyen közöttünk különbség.

Reiner István sajnálattal jelenti be, hogy a tárgyalásokon résztvett. A lefolyt tárgyalás oly szárnalmas volt, hogy hihetetlen. A vendéglős ipartestület eljárása, mely a megkötött megállapodást dezavualta, nem méltó. A jövőben tehát fel lévén oldva, minden kötelezettség alól és csak a kávésok álláspontját igyekezzünk érvényesíteni.

Grosz Ödön a vendéglős ipartestületből való testületi kilépést javasolja.

Steuer Marcell a vendéglői zárórák kérdés elen foglaljunk állást.

Lissauer Gyula a kis kávésok érdekében fontos lenne a korlátlan italmérsési engedély kieszközlése.

Dr. Strausz Vilmos megjegyzése után,

Mészáros Győző elnök foglalja össze a vita eredményeit. Tarján Vilmos szavá tette, hogy sok vendéglős tart nyitva zárórá túl, az illekedes hatóság közlése szerint legfeljebb 10—12 ilyen engedélyt adott ki, amennyiben tehát több ilyen üzlet tartana nyitva, ez kihágás és megfelelő megtorlás alá tartozik. Tény az, hogy a kávéházi élet nagy metamorfózison ment keresztül. A kávéházakban 25—30 évvel ezelőtt nem főztek. Amikor a vendéglőkben feketézők száma emelkedni kezdett, a kávéházak főzése is mindjobban elterjedt. A fejlődés iránya bennünket más és más irányba terel. A megváltozott világ kényszerít bennünket arra, hogy a kérdéssel foglalkozzunk. Minden személyi motívum és indulat kikapcsolásával foglalkozzunk a kérdéssel. A korlátlan italmérsési engedély kérdése nagyon nehéz, mert az italmérsési törvény megváltoztatását jelenti. Azt, hogy a kávéház azzá lett, ami azt az élet csinálta. A kérdés kedvező megoldása mellett az általános elszegényedés és a bortermeleti érdek szól. A székesfővárosi szabályrendelet tárgyalása alkalmával minden kompromisszumra való tekintet nélkül fogjuk képviselni álláspontunkat, a korlátlan italmérsési engedélyek ügyét munkaprogramunkba vesszük fel.

Főtákkár bemutatja a Magas Bolt- és Műhelyekért Elleni Liga felhívását, melyben adatokat kér és az arra adott választ.

Elnök a kérdéssel kapcsolatban felemlíti, hogy minden kérdést lehetősége és időszertisé-

Az osztálysorsjátékon

résztvevők nagy része talán sohasem volt olyan nehéz helyzetben, mint amilyenbe az utóbbi időben jutottak. A kereseti lehetőségek minden társadalmi osztályban általában esőkentek, napról-napra több a munka- és keresetnélküli ember. De ilyen nehéz időben is 20 fillér terhet elbir naponta, aki céltudatos és okos és hoz egy kis áldozatot, vesz egy osztálysorsjegyet, miáltal megszerzi a reménységet, mely buzdít, serkent egy jobb jövő és boldogulás felé. *Hinni, bízni, remélni, az a fő!* Mindenkié és minden egyes sorsjegyenek egyenlő a nyeresési esélye!

Ne legyen tehát ingadozó és kételkedő, hanem bizakodó, reményteljes!

Bizzék a jövőben, a szerencse forgandóságában és vegyen egy osztálysorsjegyet. *Mindenkit érhet szerencse!* Miért ne önt is! Nemcsak nálunk, hanem egész Európában alig van ember, akinek ne volna sorsjegye! *A sorsjegyek ára:* egész 24 P, fél 12 P, negyed 6 P, nyolcad 3 P az összes főarúsióknál. A húzások már október 16-án kezdődnek.

Kávés Urak figyelmét felhívjuk

elsőrendű minőségű teavajjal készült süteményeinkre.

King Cukrászari RT.

Budapest, Király-ucca 14. Tel.: Aut. 219—41.

Kérjen mindenütt Zimmermann

fokajit!

Bpesti iroda és lerakat: V. Dorottya u. 12. Telefon: 826—98

Vállal kávéházi berendezések készítését, átalakítását. Parkettkészítést és javítást.

Gulyás János

épület- és bútorszállító VIL, Thököly út 46.

Telefon: 376—95

„INTERIEUR“ kereskedelmi és ipari rt.

VI. Bajza ucca 28. Telefon: 116—18.

Igazgató: 139—88.

Teljes és részleges berendezések, saját vagy építkezések, megadott Atalakítások, átépítések, tervek Renovációk, nagyobbitások, szerint. Hiteleképes egyéneknek és cégeknek a legkedvezőbb feltételekkel.

Részvényeseink iparosok.

Első forrás, eredeti árak. Ügyvezető-igazgatónk: Kovács Béla.

STEINER keksz és ostyagyártmányai a legjobbak!

Művészi kivitelű **csillárok**

falikarok, állólámpák és világítási rt.

BUDAPEST, VII. ERZSEBET KRT 41

Villanykörték szükségleténél kérjen saját érdekében ajánlatot.

ge szerint bírál el. Bármennyire is teljes jogosultsága van annak a törekvésnek, mely az üzlethérek mérséklését követeli, a mai viszonyokat ismerve, nem látja az időt alkalmasnak egy ilyen akció lefolytatására.

Hajós Samu csak részben osztja elnök felfogását. Tudja, hogy a háztulajdon is meg lett terhelve. De most, amikor a kávé tea, cukor árát emelték, amit nem tudunk áthárítani, a háztulajdonosnak kell engedményt adni. — Miniszteri kijelentéseket és ígéretekkel idéz.

Steiner Marcell: a háztulajdonosok mindig későn engednek. Külföldön azonos mozgólódnak, hogy a házbéradót töröljék el. A havi fizetés kötelező elrendelését kívánja.

Elnök esodálkozik a felszólalásokon, akkor amikor adót emelnek, amikor a házra át nem hárítható adót rónak, nagyon nehéz komoly eredményt elérni. A vitát e kérdés felett berekesztí, mire az előjáróság a jelentést tudomásul veszi.

Bauer György indítványozza, hogy az ülés rekesztessék be és a jövő hétre halasztassák.

Elnök az indítványt elfogadva, csupán a legaktuálisabb kérdéseket kívánja letárgyalni.

A szakszövetség ügyében elnök jelenti, hogy azt megfelelően átszerveztük és annak tantervét a gyakorlati élet követelményeinek megfelelően átdolgoztuk. E munkát javarészt Katona István előjárósági tag végezte, ki azonban most elutazott.

Elnök jelentése tudomásul vétetett. Majd a súlyos viszonyokra való hivatkozással.

Elnök felhívja a testület tagjainak figyelmét az előjáróság határozataira, mely szerint a testület tagjai semmiféle újévi ajándékot nem osztanak ki. Kéri az összes kartársakat, hogy e határozatot saját érdekében tartassák be.

Frenreisz Antal kérdésére

Elnök kijelenti, hogy a munkaközvetítő kérdéssel foglalkozunk és ha konkrét indítvány és megállapodás lesz, azt napirendre tűzi.

Ezután Bauer György indítványát az előjáróság elfogadta, a napirendre tűzött többi tárgyat a jövő ülésre halasztja, minek folytán elnök az ülést berekesztette.

HIVATALOS RÉSZ

Budapest Székesfőváros Polgármestere.

151.689—1931—XV. Tárgy: *Intézkedés a Budapesti Kávésok Ipartestületéhez iparhatósági biztos kirendelése iránt.*

Határozat: A székesfőváros törvényhatósági tanácsa dr. Szlovák Pált tanácsnokká megválasztván, nevezett tanácsnok úr a Budapesti Kávésok Ipartestületénél viselt iparhatósági biztos állásáról lemondott.

Szükségessé vált tehát nevezett ipartestülethez új iparhatósági biztos kirendeléséről gondoskodni.

Miután dr. Szlovák Pál tanácsnok úrnak a Budapesti Kávésok Ipartestületénél éveken át kifejtett igen buzgó és eredményes működéséért köszönetemet fejezem ki és ezen megbízatás alá őt felmentem, egyidejűleg a m. kir. kereskedelemügyi miniszter 73.361—1923 számú rendeletében nyert felhatalmazás alapján a Budapesti Kávésok Ipartestületéhez dr. Hügel Jenő tanácsjegyzőt rendelem ki iparhatósági biztosnak.

Felhívom az újonnan kinevezett iparhatósági bizost, hogy az ipartestületnél mindazokat a teendőket, amelyeket az ipartörvény s a vonatkozó rendeletek az iparhatósági biztos feladatául előírnak, ezen törvényes szabályok keretein belül legjobb tudása szerint lássa el. Készség esetében pedig utasításaimat kérje ki.

Erről a polgármesteri XV. ügyosztályt, dr. Szlovák Pál tanácsnok urat, dr. Hügel Jenő tanácsjegyző urat és a Budapest Kávésok Ipartestületét értesítem.

Budapest, 1931 szeptember 22.

Borvendég sk. alpolgármester.

Kávéház és kultúra

A Philadelphia s Buda.

Buda kávéházi élete szinte olyan régi, mint Pesté, mégis más az areulája, ami önként következik a két ikerváros különbözőségéből. Pesten lévén a főiskolák, tudományos intézetek és egyesületek, a szerkesztőségek és könyvkiadók. Pest lett az ország irodalmi és tudományos központja s magához ragadta az ipari és gazdasági vezetést is. Buda megmaradt földműves és kisiparos városnak, melynek azonban az adott nagyobb súlyt és tekintélyt, hogy az ország főhivatalai a várbán voltak.

Ez az adottság szabta meg a budai kávéházak életét és lelkét még a 18. században. „Ugyanitt is körülültek a vendégek az asztalokat — írja Schamus 1822-ben — de kedélyesen pöfékelik az illatos magyar dohánygyelvel füstjét a legfrissebb hirtapba merülve, míg mások billárdoznak, de azért mégis kevesebb jelentőségű szerepet játszik a kávéház Budán. Nincs annyi idegen, a bennszülöttek közül pedig a szorgalmas polgár mesterségét látja el, a gazda gazdagságával tördülök s a hivatalnok a nap legszebb óráit hivatalbeli szolgálatának áldozza, tehát ilyenmű szórakozásra csak a déli vagy esti órákban jut idő.”

Huszonkét évvel későbbben Feldmann Pest-Budáról írt munkájában hasonlóan nyilatkozik. „A budai kávéházak társadalmi jelentősége csakélyebb a pestieké, ami a lakosság másneműségének következménye. Minthogy a várat a hivatalnok világ alkotja, a többi városrészt lakóit pedig túlságosan igénybe veszik a mindennapi élet gondjai, a budaiak csendesebbek és otthonlábber, jobban megbecsülik a rendes polgári élet esendese egyformaságát s így sokkal kevesebb a kávéházak száma, mint Pesten.” Egy másik útmutató ugyancsak 1844-ből pedig megjegyzi, hogy bár a budai kávéházak nem oly nagyok és látogatottak, sem olyan fényesek, mint a pestiek, mégsem „hiányos bennünk a tisztaság, olesóság és pontos kiszolgálás.”

Gaál György „A tudós Palótz”-ban 1803-ban azt írja, hogy főként mestereberek és polgárok járnak a budai kávéházakba, a várbeli Fortunába, a vizivárosi Híd-kávéházba, melynek nyári terraszát *Gvadányi* is megénekelte. És a rácvárosi *Szarvas-ba*. A vendégek főszórakozása a billiárd, kártya, lange Puff, ficsurak s szegény legények vegyest ülnek s diskurálnak, szórakoztatásról gondoskodik egy-egy betérő kökér (Szemfőrn vesztő). Az egyik kávép láncú esalogatja publikumát, hogy krajeáros viusikkal (sok tormával) traktálja vendégeit.

Ilyen szerény keretek s szegényes tradíciók közt érte aztán Budát a mult század utolsó harmadában a hirtelen fellendülés. A súlypont azonban a Krisztia városba helyeződött. A Vár, a Viziváros és a Tabán elcsendesedtek, kávéházaik lassan sorra megszűntek, vagy legalább is haldeokoltak. De az új, fejlődő „Krisztina” új más más, a régi szegényes tradícióktól elütő kávéházakat szükségelt. A Horváth kert Színházánál, az Alagút közvetlen pesti kapesolatával, a Krisztina tér forgalma szinte paranesóllag követelte a maga kávéházát. Ezt a paranesóllag követelést ismerte fel *Fuith* Lajos s nyitotta meg kávéházát e predestinált helyen. 1903-ban aztán *Feres* Kálmán vette át, s tőle 1908-ban *nemes Szabó Sámuel*, a „Philadelphia”-nak mai tulajdonosa.

A Philadelphia egyszerre belekapesolódott Buda szellemi életébe. A Budai Színház a felejtethetetlen Krecsányi igazgatása alatt akkor élte legragyogóbb korszakát. *Max Reinhardt*, a világhírű színpadi rendező és az új színházi stílus megteremtője itt uszonnázott a kávéházban, mikor Krecsányi előadásait látogatta és a Budai Színházból vitte ki Berlinbe Andor Máriát és Mátrayt.

Ady Endre 1910-ben a Városmajor-Szanatóriumban tartózkodott. A lángeusz, lobogóvéri költő sokszor szókótt ki a szanatóriumból s mulatott *nagyokat a Philadelphia cigánya* mellett.

Idejárt vele az akkori irodalom sok kiváló tehetsége.

A háború után teljesen kialakult a kávéház irodalmi jellege. A két *Zsilinszky*, *Schöpflin* Aladár, *Orbók* Atilla, *Pethő* Sándor, *Migray* József, *Lendl* Adolf, *Szántó* Rudolf a Pesti Napló szerkesztője, *Horváth* Henrik, a jeles műfordító és *Szalay* László mindennapos ven-

dégek a kávéházban. Eveken át ott ült ablak melletti asztalánál *Szabó* Dezső. Napos vendég *Viraigh* Béla, a Budai Napló főszerkesztője. A kávéház legrégebbi vendége *Hollán* Ernő, ki mindennap ott uszonnázik toloszékében. *Age of Gnylden Folek* a dán kir. Cimertani Társaság tagja, Magyarország őszinte barátja, aki évek óta minden ősszel ellátogat Budapestre, ezt írta a Philadelphiaiáról: „*Budapest nagysevá, de Buda intím, de a legintímebb hely Budán a Philadelphia.*” A kávéház egyik legrégebbi vendége *Bevilague Borsody* Béla, a Philadelphia gyakori megénekelője, aki még a régi Krecsányi korszakban szokott ide barátait, *Fekete* Mihály színésszel és a Spanyolországban meghalt *Orbók* Lóránd drámaíróval.

A kávéház lelke a gazdája, *nemes Szabó* Sámuel, a karakószöresöki kurtanemes, akinek első őse 1686-ban esett el Buda ostrománál.

A Budai Sakkőr itt élt a kávéházban, itt lüktet Buda polgári élete, de sokan járnak át Pestről is, akik a régi Buda hangulatát keresik.

Dr. Petz Béla.

„*Franck*”-kávét végy
a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást
és a magyar ipart segited!

KOLÉNYI KORNÉL

konzervgyár, Budapest
Cég alapítva 1879. Telefon: J 323—09

Jamjei elsőrangúak!

Kajszinbarack is minőségben felülmúlhatatlan!

Kapható:

Budapesti Kávésok Aruforgalmi Rt.
Bpest. VIII. József krt 38. Tel.: J 392-77

Herceg

Husáru ESTERHÁZY csemege

budacsényi borok.

Központi lerakó: VII. Rottenbiller u. 58

Telefon: József 435—24.

Füstöltárú különlegességek.

Yestor ételizesítő húskivonat

Minden

ételben íz és táperő! Az étvágyat fokozza, az emésztést elősegíti. Vendégeit megnyeri vele.

MARSCHALL JÓZSEFNÉ vad- és baromfi-kereskedő. Főüzlet: VI. Hunyadi tér 4. vásáresarn. épület, T. A. 204—56. Telep: VIII. Nagytemplom ucca 24. Tel.: József 302—74.

BUDAPESTI KRÉTA VEGYÉSZETI GYÁR ÉS KERESKEDELMI RESZV. TÁRS.

IX. Közraktár ucca 12. Tel.: A. 863—51. Kiváló minőségű kávéházi tábla kréta és dákokréta gyártmányai kaphatók a Budapesti Kávésok Aruforgalmi Rt.-nél Budapest, VIII. József krt. 58. Tel.: J. 392—77.

Schiffblatt Mór

kőfaragó és kövesnök m.

márványipari üzeme és sírkőraktára BUDAPEST VI., LAUDON U. 5. Tel. Lipót 978—46 Kávéházi márványasztalok minden színben kaphatók. Régi márványlapok javítását vállalom.

Legmodernebb forma! Legjobb teljesítmény! Legnagyobb tartósság! Legprecízebb ellenőrzés! „ANKER” ellenőrző pénzár. Hanser Károly műszaki és kereskedelmi papírgyár. Budapest. III. Bécsi út 42. Alapítási év: 1867. Telefon: Aut. 624—97.

LAMMEL FERENC

egészségügyi berendező
Budapest, I. Kende u. 3. Tel.: 58-5-61

A Budapesti Kávésok Ipartársulatának
állandó szállítója.
Vizvezeték, fűtés és bádogosmunka.

Alkalmi vételként eladó 1 darab Junkers-Ruh
használt fehér zománc tűzhely 12 főzőhellyel
4 sütős és 1 db nagy gázüst.

H I R E K**MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?**

Október 5-ig megfizetendő az augusztusi
házbér harmadik részlete.

Október 10-ig az adóközösség tagjai tartoznak
megfizetni fenyűzési és forgalmi átalány-
nyukat.

Október 15-ig fizetik a fenyűzési adót azok,
akik nem tagjai az adóközösségnek.

Október 20-ig befizetendő az átalányozott és
zenés kávéházak vigalmi adója.

A munkanélküli alkalmazottak javára szóló
gyűjtést folytatjuk.

Mészáros Győző elnök leányának esküvője,
melyről lapunk múlt számában hírt adtunk,
m. hó 25-én a pesti izr. Hősök Templomában,
a legszűkebb családi körben ment végbe. Az
esküvő után a gratulálók nagy tömege jelent
meg az örömszülők lakásán, hogy jókívánsá-
gainak kifejezést adjon. Természetesen, a Ká-
vésiipartestület előljárósa teljes számmal és
számos tagja Gál Arnold alelnök vezetésével,
a Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt. igaz-
gatósága részéről Losonezi Gusztáv elnök,
Kemény Imre igazgató, az ipartestület
tisztviselői, a szakiskola részéről Walter
Károly főigazgató, Bánó Dezső kormányfő-
tanácsos családjával, dr. Glass főorvos,
Pártos Gusztáv színművész, a barátok, ro-
konok és tisztelők szinte beláthatatlan szá-
mban. Táviratilag és írásban mintegy 300-an fe-
jezték ki jókívánataikat, köztük dr. Ripka

WARHANEK C.

halkonzervgyára
BUDAPEST, VI., FRANGEPÁN U. 8-10.
Telefon: 921-13 és 921-14.

A TEJ ÉLET ERŐ EGÉSZSÉG

Springut Henrik

tojásnagykereskedő
Budapest, VI., Vasvári Pál u. 11.
Tel.: Aut. 217-54.
Számos budapesti
kávéház, étterem és vendéglő állandó szállítója.

Ferenc főpolgármester, dr. Sipőcz Jenő pol-
gármester, Liber Endre, Borvendég Fe-
renc alpolgármesterek, Éber Antal, a ke-
reskedelmi és iparkamara elnöke, a szállodás és
vendéglős ipartestület, a wieni kávéstestü-
let, a szállodások, vendéglősök, kávésok nyug-
díjintézete, a székesfővárosi kávémérők és ki-
főzők ipartársulata, Veith Béla m. kir. udv.
tanácsos, Bánó Dezső kormányfőtanácsos,
dr. Jakab László főorvos, dr. Unger Béla
ker. előjáró, Tábori Kornél és számos köz-
életi és társadalmi kiválóság.

Bánó Dezső kitüntetése. Bánó Dezső kor-
mányfőtanácsos, Balatonfüred gyógyfürdő és
forrásvízvállalat vezérigazgatóját, a székesfő-
városi törvényhatósági bizottság tagját, a kor-
mányzó a magyar fürdőélet, a Balaton-kultusz,
főleg Balatonfüred fejlesztése és Európa-
szerte ismert gyógytényezővé való fejlesztése
körüli szerzett érdemeiért a Magyar Vöröskereszt
díszjelvényének érdemkeresztjével tün-
tetet ki. A kitüntetést ünnepélyes külsőségek
között a kormány megbízásából Ripka Ferenc
főpolgármester adta át Bánó Dezsőnek.

Adóközösségi átalányok lefizetése. Lapunk
zárt kör értesülünk a pénzügyminisztérium
döntéséről, mely szerint a m. kir. pénzügy-
igazgatóságnak a forgalmi adóátlányok fel-
emelését tartalmazó végzését jóváhagyta. —
Mint hogy e döntéssel szemben további jogor-
voslatnak helye nincsen, az adóközösség inté-
zőbizottsága úgy intézkedett, hogy az áta-
lányemeléseket kiszámítva, azokat az adóköz-
össég tagjaival közli és felhívja őket a fel-
emelt átlányoknak szabályszerű időben való
befizetésére. Ezek szerint október 10-én az
eddig fizetett átlányösszegeken felül a szeptem-
beri félhónapra eső emelés összege a többi
hónapokban természetesen az egy-egy hónapra
eső egész felemelt összeg fizetendő.

Nyomatékosan figyelemztetjük tagtársain-
kat, hogy bármilyen nehezükre esik is, az új

Jakab István

BUDAPEST, VII., ARÉNA UT 15.
Bútorasztalos üzlet és portálberendező.
Elvállalja kávéházi parkett készítését és
portálberendezéseket minden kivételben.
Javításokat szakszertűen és pontosan eszközöl.
Kávéházi jégszekrények raktáron.

Kürthy Antal

műasztalos
IX. Ferenc tér 1. Tel.: J. 40-2-32
Rendelésre készít teljes lakberendezéseket és egyes
bútorokat, kávéházberendezést, valamint
ezek restaurálását. Műbútorok állandóan raktáron.

Fuchs László

Tolesva, Tokaj-Hegyaljai bortermelő minta-
pincészete, BUDAPEST, V., NÁDOR U. 20.
Tel.: Aut. 266-43 és Aut. 180-25.
A legnemesebb „TOKAJI” palackbörök!

TÖKELETES

Optima
JÁTÉKKÁRTYA
GÁRTIA HAMBURGER- és BIRKHOLZ
PAPÍR- és NYOMDAIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST.
TELEFON I. 902-57, 903-46

Ha különre van szüksége

KÖZPONTI BOJT HIVJON.

Telefon: József 408-72 és József 322-20.

Tejértékesítő és Tejgazdasági r.-t.

Telep és központi iroda:

VIII. THEK ENDRE UCCA 38. Sz.

Szállít: kávéházaknak elsőrendű uradalmi tejet,
kitűnő vaját, habtejcsint és tejtermékeket.
Telefon: J 302-69, 348-62.

Jány Árpád

sütődéje, Budapest, I. Bors ucca 1. sz.
Telefonszám: Automata 503-35.

Reggel 7 órától kezdve egész napon át:
**Friss sütemények és sörstangli különle-
gessegek.** Előkelő szállodák és éttermek
állandó szállítója.

KÁVÉHÁZI

tapeták nagy
választékban
munka legjobb
kivitelben
Weisz Béla Telefon: 215-50
Budapest, VI., Lázár u. 16. (Operánál)

Hacker és Társa

chinnezüst- és alpakkaárúk

Budapest, VII., Síp-u. 6.

Telefon: József 354-55.

ASZTALOSMUNKÁLATAIT

faredőnyeit, mindennemű napellenzőt lehet
jutányos árban beszerezni
KRAMAR IMRE műasztalosüzemében
Budapest, VI. Csengery ucca 63 a
Átalakítások, javítások pontosan eszközöltenek
Telefon: Automata 171-74. Alapítatott 1919.

KORONA TEJ R.T.

kiváló minőségű habtejcsine

BUDAPEST, IX., DRÉGELY U. 15

Telefon: J. 551-54, J. 590-04

Legfinomabb debreceni páros kolbász, pörzsölt,
paprikás és füstölt szalonnák kaphatók.

Bikfalvy László
debreceni hentesárúk kivitelű üzlete, Budapest,
VIII., Gólya u. 33. (Saját ház).

„AMBROZIA” a modern kiszolgáló pult.

Gyártja: MAREK ÉS BODOLAI
automata gépeket építő vállalat

BUDAPEST, VIII., NÉPSZÍNHÁZ UCCA 19. SZÁM.

„Ambrozia” gyors adagoló felel meg legjobban a jelenkor
gyors kiszolgálást, jó ízlet, hygieniát megkövetelő
igényeinek.

Iparművészeti és mechanikai festőüzem

céglalajdonosok: Volka és Welser
Budapest, VII. Dohány ucca 100. Telefon.
Vállaljuk: Fa-, vas-, kerti, nyári vendéglői
bútorok festését és mázolását. — Kávéházak
speciális gépekkel való megfestését olaj-
vagy vízfesték eljárással. Bőr-, textil-, se-
lyem-, üveg- és papíráruk nitrocellulose fé-
nyvezését.

Juhász István

szobafestő és mázó
Budapest, VII. ker., Szővetség ucca 31. sz.
Pestszentlőrinc, Wlássits Gyula ucca
Kávéházak éttermek, stb. művészies festését
a legjutányosabb árak mellett vállalom.
Telefon: 424-95.

J É G szállítást vállalja és kifogástalanul teljesíti

ERZSÉBET JÉGGYÁR

RECHNITZER ÉS BECKNER cég

Budapest, VII., Hajtsár út 153.

Telefon: Zugló 63-23

Littke»For England«

a vezető pezsgő márka.

Vezérképviselőt iroda:

IV., Szép ucca 3

Aut. 855-42.

Kristály forrásvíz legyen mindennapi italod!

SABOL

a hóféhér svábész egyszeri hintésre pusztít!
SABOL-féle JOKER rovarpermetező a legjobb
 SABOL rovarszaki laboratórium, Német u. 10-12. Tel.: 321-54. Kérje háztartási üzletekben.

adóátalányukat a saját nyugalmuk érdekében pontosan szolgáltatassá be, mert ellenkező esetben súlyos kellemetlenségeknek tesszik ki magukat. Minden rendelkezésünkre álló törvényes eszközt igénybe vettünk és veszünk, hogy a rendelet hatálya alól — szerződésünk alapján — mentesüljünk, azonban a kormány az állam súlyos pénzügyi helyzetére való tekintettel terheinket fokozó rendeleteit teljes egészében végrehajtatja, azokon változtatni nem akar. Kétségtelen, hogy a mai igen leromlott gazdasági helyzetben szinte elviselhetetlenek a fölemelt adók terhei, minthogy azonban azok viselése alól nem vonhatjuk ki magunkat, abban a reményben vanhatunk e lehetetlennek eleget tenni, hogy ezzel az emberföltötti áldozattal a jobb jövő, a könnyebb életlehetőségek kapuját nyitjuk ki, amelyen át az annyira áhitott boldogulásnak útjára léphetünk!

Tilos a tej megsavanyodását tiltott szerkek megakadályozni. A földművelésügyi miniszter rendeletet intézett az illetékes hatóságokhoz, amelyben megtiltja a tisztátalan tej gyors megsavanyodásának tiltott szerkekkel való megakadályozását. A rendelet ellen vétők szigorú büntetésben részesülnek. A hatóságok kötelessége az ellenőrzés.

Vendéglős és kávék csak azt köteles vizsgálni, hogy van-e a zenészek rendőrhatalóság által kiállított működési igazolványa? A vendéglős ipartestület panaszt emelt a belügyminiszternél, hogy a Zenészsövetség időközönként változtatja a zenészsövetség tagsági igazolványainak színét és ennek folytán a vendéglős részéről szerződött zenészek jogosult szereplésének kötelező ellenőrzése sok nehézségekbe ütközik. A panaszra a belügyminiszter arról értesítette az ipartestületet, hogy a zenészek tagsági igazolványainak időszakonként való kicserélése a szálloda és vendéglőtulajdonosokra nézve semmiféle hátránnyal nem járhat, mert a munkáltató az alkalmazott zenészek jogosult szereplését tekintve csak azt köteles vizsgálni, hogy van-e az illető zenészek rendőrhatalóság által kiállított működési igazolványa? Amíg a rendőrhatalóság valamely zenész működési engedélyét vissza nem vonja, a zenéléstől el nem tiltható. A zenészek hatósági ellenőrzése a főkapitányság jelentése szerint kellő tapintattal történik. Az eljáró detektívek szigorú utasítást kaptak, hogy az ellenőrzés alkalmával minden feltűnéskeltéstől tartózkodjanak, a zenélést beszüntetniük nem szabad és az igazoltatásokat csak a színek alatt fogatosíthatják úgy, hogy a tekintetben eddig semmiféle konkrét panasz fel nem merült.

A Budapesti Kávéipartestület új hatósági biztosa. A „Hivatalos rész” rovatában közöljük a székesfőváros polgármesterének végzését, mely szerint dr. Szlovák Pál tanácsnokot lemondása folytán ipartestületi biztosi tisztségétől felmenti és helyébe dr. Hügel Jenő, a polgármesteri V. ügyosztályba beosztott tanácsjegyzőt nevezi ki. Dr. Hügel Jenő az ipari ügyek osztályában működik, a székesfőváros érdemes régi tisztviselője, akitől teljes joggal remélhetjük, hogy a közeljövőben napirendre kerülő szabályrendelet ügyében iparunk jogos érdekeit támogatni fogja. Amikor dr. Szlovák Pál tanácsnok működése ipartestületünkön hivatalosan is véget ért, bizalommal és tisztelettel köszöntjük utódját, dr. Hügel Jenő tanácsjegyző urat, akiről meg vagyunk győződve, hogy rövidesen ő is, megismerve iparunkat, szintén igaz barátunkká válik.

Pontosabb szanalási rendeletek. A forgalmi adót felemelték 2%-ról 3%-ra, az átalányozást pedig 50%-kal.

Az alkalmazottak különadóját 50%-kal emelték fel f. é. szeptember 1-től.

A köztisztviselők fizetését 10—15%-kal csökkentették.

A háztulajdonosok szükségadóját a nyers házbérjövdelem 5%-ában állapították meg.

Augusztus 15-ével életbelépett az aranypengő.

Külföldi adósságokat szeptember 15-ig be kellett jelenteni.

Külföldi áruhitelre devizát a kereskedelmi és iparkamara véleményezése alapján a Nemzeti Bank utal ki.

Külföldi tartozásokat csak a Nemzeti Banktól kért devizával lehet fizetni.

Az ipartestületi tagdíjhátralék — előnyös tétel. Hosszú viták folytak arról, hogy a kényszerregezésbe került iparosok ipartestületi tagdíjartozása a kényszerregezésnél, mint egyszerű követelés, vagy pedig előnyös tételként jelentendő be. Most dönt el a kérdés és pedig úgy, hogy a jövőben az ipartestületi tagok hátralékos tagdíjartozása, valamint a kényszerregezési esztendő folyamán esedé-

kes ipartestületi tagdíj előnyös tételként kezelendő.

Az iparos felesége szakképzettség nélkül is segédkezhet férje iparában. A pécsi kereskedelmi és iparkamara a közigazgatási hatóság hozzáintézet kérdéseire elvként megállapította, hogy az iparos felesége anélkül is segédkezhet férje iparában, hogy a kérdéses iparra nézve munkakönyvvvel bírna. Az ipartörvény ugyanis a segéd, általában az alkalmazott szakképzettség igazolását csak az önálló iparüzés előfeltételül kívánja meg. Az iparosnak tehát üzemében dolgozó feleségét csak akkor kell segédként bejelentenie, ha abból a célból segédkedik férje üzletében, hogy a képesítést ott megszerzeze, ellenkező esetben nincsen szükség segédként való bejelentésre.

Az idén nincs tanszerdíj az ipariskolákban. Nem kötelesek tanszerdíjat fizetni az iparosok az 1931—32. iskolai tanévben, mert Budapest székesfőváros polgármestere, az ipartestületi kérelmére, azon rendelkezését, mely szerint a tanoncokat 4 pengő befizetése ellenében az iskolák látják el tanszerekkel, hatályon kívül helyezték. Természetesen ezen rendelkezés nem azt jelenti, hogy ezentúl az iskolában nem kell beszerezni a tanoncok tanszerait, hanem tisztán azt, hogy a munkaadó, illetőleg a tanonctartó mester szabad belátására bízták, hogy a tanszereket, rajzszerkeket, melyik kereskedőnél szerzi be.

Iparostanonc egyszerre csak egy szakmára szerződhet. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara döntése szerint az iparostanoncok ugyanazon időben csak egy ipari szakmára szerződhetnek le, mert az 1922. évi XII. te. 89. §-a megállapítja a tanoncidő minimális tartamát egy-egy ipari szakmára. A minimális tanoncidő megállapításának az a célja, hogy a tanonc az illető szakmának megtanulására elegendő idővel rendelkezze. Már pedig ha a tanonc ugyanazon időben több, különösen nem rokontermészetű ipari szakmára lenne leszerződhet, sem az egyik, sem a másik szakmában a törvényben előírt minimális tanoncidő ki nem töltené, ami az ipari képzésnek rovására menne. A törvény egyébként módot ad arra, hogy egy más szakmára való áttérés esetén a tanidő megrövidíthető legyen.

A tanoncok beiratásának elmulasztása súlyos következményekkel jár a munkaadóra. Minden iparos ellenőrizze, hogy tanonca tényleg beiratkozott-e a tanonciszkolába és a továbbiakban is kísérje figyelemmel az elelnőrző könyveskét, mert csakis így lehet a felesleges kellemetlenségeket elkerülni.

A Magyar Közgazdaságban olvassuk a következő két kis közleményt:

Egyik révfülöpí szólósgazda a menürendszerű vendéglőkben három deci bor kötelező felszolgálatát kívánja. Már a kívánság is elég, hogy megrészegítse az embert.

Nem is olyan régen volt, amikor a budapesti uccasarkokról eltűntek a kávéházak. Helyükben bank- és főszebzizományi rodák nyíltak. Később ezek is lehűzték redőnyüket és tulajdonosaik mögött becsapódtak a börtön ajtaja. A kávéházak elfoglalták ismét régi helyüket és győzelmük jeleül vakítóan ragyogó fénynyel világították ki helyiségeiket. Ma még kávé kerül az asztalokra, toronymagasságú tejszínhabbal és ropegós süteményekkel, amire a kávé mosolygó köszöntése jár. A holnap azonban bizonytalanná teszi a mosolyt és veszélyezteti a kávéházi fényt. A város egyre sötétedik. Az éjszakák hívóöndnek. Sokkal, de sokkal több fényre és megrege van szükség.

A tanonc nem köteles a tanoncszerződésben megállapított tanidő lejártáig tanonciszkolába járni, ha a szerződő felek az ipartestület hozzájárulásával a tanoncidőt megrövidítették, a budapesti kereskedelmi és iparkamara elvi jelentőségű ipariügyi állásfoglalása szerint. A tanonciszkola igazgatója nem helyezkedhetik arra az álláspontra, hogy a tanonciszkolai bizonyítványt ilyen esetben csak akkor állítja ki, ha a szerződésben megállapított tanidő lejárt.

Minden kávé tartson üzletében Zwack-féle Unicumot és liköröket, mert azt állandóan keresik és fogyasztják. Az Unicum eredeti palackból mérendő, mert a vevő így látja, hogy csakugyan eredeti árut kap.

Zwack likörgyár saját gyártmányú Vermouth ürmös esmegeborot készít. Ez az áru egészen elsőrangú, magyar áru. Ára szabadon kimérve 1.80 P és 7 dec. zárt palackban szintén 1.80 P.

Jóváhagyták Szegeden a kávé, tea, csokoládé fogyasztási adóját. Szeged városa jövedelmeinek szaporítására — a közönség általános tiltakozása ellenére — a polgármester javaslatára a közgyűlés fogyasztási adót vetett

ki a déligyümölcs, a teasütemény, a csokoládé, a kávé és a tea után. Most érkezett le a belügyminiszter leírata, amelyben közli, hogy a kávé, tea és csokoládé városi fogyasztási adóját jóváhagyta. Ezt az adót különben már május óta szedi Szeged városa.

A debreceni vendéglősök és kávék a kártyaadó csökkentését kérik a várostól. Együtt tiltakoztak a városi szeszüzlet detailarúsítása ellen. Molnár Lajos elnök javaslatára kimondták, hogy hetenként kétszer a szakosztály hivatalos órát tart. Elvileg elhatározták a vendéglős- és korezmáros ipartársulatnak

Wagner György

Kávéházi evésszűzők javítását vállalja
 ezüstműves
 BUDAPEST, IV., VERES PÁLNÉ UCCA 9

N. Reiser Jolán

házi jam- és konzervkültönlegességek üzeme
 Budapest, IX., Erkel u. 6.
 Telefon: Automata 85-0-70.

Özv. Berkovits Károlyné

papírvargyára
 Budapest, VII., Sip ucca 4. Tel.: J 425-31.
 Hektograph sokszorosító, papírszalvéta, tál-papír, étlap, blok, fogvájó, billiárdgolyó, dákö, dominó, sakk
 törv. védett fémkeretes újságmappa
 és az összes kávéházi kellékek elismerten legelőszőbb beszerzési forrása.

DOBBA BÉLA üvegműipari üzem

VIII. NAGYTEMPLOM UCCA 25.
 Készít: művegezezt, üvegfestést, üvegsziszolást, világító fényreklámokat és modern világítási testeket.

c i m t á b l á t

Művészi
 fest JENEY
 VIII., Mátyás tér 8. Telefon: J 328-60.

Csuztig Sándor

csillárgyár VIII., Röck Szilárd ucca 14.
 Telefon: J. 358-97.
 Mindennemű kávéházi csillárok modern kivitelben. Rádió. Állólámpák. Falikarok.

Pálpusztai sajt, Heller doboz emmentáli, Derby sajt

kávéházakban nélkülözhetetlen

Mindenfajta **tésztaáru** legprímabb minőségben

ERIKA Tésztaárugyár

IX. Thaly Kálmán ucca 18. sz. Telefon: J. 37-6-24.
 Budapesti Kávék Aruforgalmi Rt. szállítója.

Fried Zsigmond és Fia

kávéházi és vendéglői berendezők

VII., Király u. 40. Telefon: 291-34.

Billiárdok, kávéházi márvány-, éttermi- és kerti asztalok. Székek. Alpakka-porcellán- és hitelesített üvegáruk
 fentiek kölcsönzése
 Költségvetés díjtalan.

FRANÇOIS

PEZSGŐ

Évőeszközök,

alpakka és ezüstözött
alpakkaárak

kávéházak
vendéglők
szanatóriumok
szállodák és
cukrászok részére

Hacker Mór

m. kir. fémárugyára
Budapest, IV. Váci uca 36.
Klotild-palota. Tel.: Aut. 822-54.

megalakítását. A 31 éve fennálló tanonciskola fenntartása érdekében nyári mulatságot rendeztek. Augusztus 27-én az ipartestület ülést tartott, amelyen tiltakoztak a vasárnapi zárvaratás ellen. Allítólag törvénytervezet készült, melynek értelmében vasárnap egésznap zárvaratást rendelnének el az italmérésekre.

Bevezetik a szikvíz- és ásványvizadót. A pénzügyi kormány — Vargha államtitkár kijelentése szerint — még csak egy új adórendeletet akar kibocsátani: a szikvíz- és ásványvizadóról. Eddig a szikvíz és ásványvíz után csak forgalmi adót kellett fizetni, a kormány most egy külön adó bevezetését tervezi. Litérenként átlag 6-8 fillér lenne a tervezet szerint az új adó és miután körülbelül 7 millió liter szikvíz és ásványvíz kerül évenként Magyarországon forgalomba, 4-4,5 millió pengő bevételre számítanak ebből az adóból. Az érdekeltek rámutattak arra, hogy a szikvíz- és ásványvízgyártás 40.000 embernek ad kenyeret, ami most vesztélyben forog. 2500 kisebb szódavízgyár van Magyarországon, amelyek mind válságos helyzetbe jutnak a bevezetendő adó folytán. A kormány az érdekeltségek érveit meghallgatta, a pénzügyminisztérium azonban ragaszkodik a szikvíz- és ásványvizadórendelet kibocsátásához.

Egy magyar játékkártyagyár sikerei. Hovatovább teljesen kiszorítják a honi piacról a külföldi játékkártyákat a Hamburger és Birkholz „Optima” játékkártyagyár kiváló minőségű és kivitelükben is minden más gyártmánynál tetszetősebb „Optima” kártyái. Iparunk körében szintén általánosan elterjedtek az „Optima” kártyák, amelyek ma már kezdenek fogalomná válni. Egyes kávéházak és játékkaszinók egyáltalán csakis „Optima” kártyát használnak, mert meggyőződtek, hogy a játékosok is szívesen veszik, ha ezeket kapják kézhez, mert az „Optima” kártyák hajlékonyak, nagyserüen sziklanak, keveréskor nem akadoznak és még erőteljesebb keverés mellett sem törtenek meg, hogy sarkaik behasadjanak.

Beszerezett információink alapján közölhetjük, hogy a „Mágnas” vegyiművek által angol szisztéma szerint gyártott fémtisztító folyadék és por a legjobb, speciálisan *vendéglő és kávéházi* berendezésekre kiválóan alkalmas, mert gyorsan és fényre tisztít mindent anélkül, hogy a legkisebb módon is megtámadná a tárgyak alapját. Egyébként az is nagyon fontos körülmény, hogy majdnem a negyedébe kerül, mint más fémtisztító szer.

A m. kir. osztályosorsjáték eszköze és módja arra, hogy bárki jólétet és gondtalanságot szerezzen magának. Egy kis szerencsével egész vagyont nyerhet az új sorsjátékon. Nem kidobott pénz a sorsjegyekért havonta fizetendő 3, 6, 12, vagy 24 pengő, mert már a *remény* és a szebb, jobb jövő iránti önbizalom is éltető és serkentő hatással van mindenkire. Sorsjegyek rendelhetők az új, október 16-án kezdődő sorsjátékokra az összes főárusítóknál.

Figyeljünk! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódisága. — Óvakodjunk az utánzásoktól.

Magyar Játékkártyagyár R.-T.
PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI
Budapest, VII., Rottenbiller uca 17.
Telefon: J. 310-63. J. 453-71.
Alapítva 1824.

Kártyatisztítás

1 játék magyar kártya 16 fillér
1 játék casino (vist) kártya 16 fillér
1 játék tarok kártya 20 fillér
A legpontosabb kiszolgálásról biztosítva.
Kérem b. pártfogását
ÖZV. KRÁMMER SAMUNÉ
budapesti vegyi kártyatisztító vállalata,
Budapest, VII., Szövetség uca 41. I. 15.

Budapesti Központi Általános Tejcsarnok Részv.-Társ.

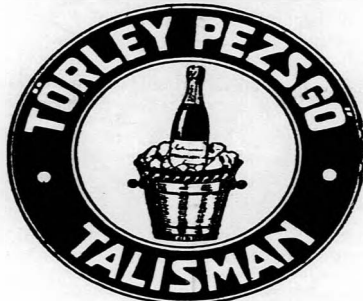
VII, Rottenbiller uca 31.

**A fővárosi kávéházai, szállodái és kávé-
méréseinek szállítója. Tojás-osztály.**

Telefon: J. 462-63, 462-64, 462-65, 323-07, 338-91
346-68, 350-16. Sürgőnyim: „Köztef Budapest”

A „MALATA-PEZSGŐ-SÖR”
HOGYHA MINDIG ISSZA EGÉSZSÉGÉT S PÉNZ
EGYRÉSÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBÁNYAN.

Gyümölcs- és zöldségüzem

központi iroda és rektárok: **Lövőház uca 22.**
Naponta elsörendű friss gyümölcsök, vaj, tojás, tej-
termékek. Vágott, tisztított baromfi. Tel.: 57-1-42.
Rendeléseket autóinkon azonnal szállítjuk.

Ifj. Grünwald Mór

Budapest, IV, Ferenc József rakp. 6. Tel. A.: 843-39

Szállodai, vendéglői és kávéházi üveg és porcellán

A közismerten elsőrangú általunk forgalomba hozott gyümölcskészítmények, különösen pedig **barack és egyéb gyümölcsből készült**

jamek és ízék új gyümölcsből készítve rövidesen forgalomba kerülnek. E cikkeket, mint eddig is, kiváló házimódszer szerint részünkre külön készített minőségben fogjuk forgalomba hozni.

Tekintettel arra, hogy ezen gyümölcskészítmények árai még teljesen kialakulatlanok, felhívjuk igen tisztelettel vevőink figyelmét arra, hogy e cikkekből egyelőre sem rendelést, sem kötetet ne eszközöljenek, hanem várják be a közeli napokban megbízottunk által teendő legelőnyösebb ajánlatunkat, amely úgy a minőség, mint az árak tekintetében teljesen versenycen kívül fog állani.

Budapesti Kávésok Áruforgalmi R.-T.

Állandóan dunántúli lámpázott és teatojás

WILHELM JÓZSEF
tojásnagykereskedő.

Bpest, I., Márvány u. 44. Telhívó: Aut. 536-78.

**Érzékeny
fájós
lábakra**

készítik orvosok által elismert új találmányú gyógycipőket, lúdtalp, fagyás, izzadás, tyúkszem, borkeményedések ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és színben 30 pengőtől. **NYÁRY** gyógycipész, Szondy uca 25. Gyógycipőket egyedüli készítője. Címet kérem megőrizni. Kérjen ismeretöt.

**Kávésoknak és alkalmazottjainak ingyen
lábátvilágítás.**

A legkiválóbb Szent István
sörkülönlegesség

Porter sör

a Polgári Serfözde gyártmánya

Az eredeti

SIDOL

fém-,
ablak-
és
márványtisztításra a legalkalmasabb!

Götzl Lipót „SIDOL” vegyitermékek gyára R.-T.
Telefon: Z. 96-6-86 és 95-8-27.

**G. H. Mumm Ayala & Comp, Menkoff
Cognac, Sandy Moc-Donald, Old Pan
Whisky külföldi cégek képviselője:**

ZALA KÁROLY, VI, Andrassy út 47. félemelet.
Telefon: 289-52

Littke pezsgőgyár és Palugay J. főképviselete.

**„Harmatvíz” A Hungária Gyógyforrás szénsavval telített
ásványvize**

Forgalomba hozza: **BUDAPEST SZÉKES-
FŐVÁROS ÁSVÁNYVÍZ-ÜZEME.**
TELEFON: AUTOMATA 530-03.
I. SZENT GELLÉRT RAKPART 1. SZÁM.